

ser fastslaaende den Forsvarsordning eller Styrken af det Forsvar, et Land bør kunne yde, turde være indlysende; Bestemmelser af den Art vilde gøre et saa decideret Indgreb i Staternes suveræne Rettigheder, at man kun med alleryderste Grad af Vanskelighed vil kunne komme til et Resultat herom. Jeg behøver i saa Henseende kun at henvise til, hvor store Vanskeligheder den blotte Udsigt til disse Diskussioner om Rustningernes Indskrænkninger har voldet. Lige saa urimeligt er det at vente, at man i tidligere Traktater skulde kunne finde nogen Bestemmelse derom. De tidligere Traktater har saa at sige slet ikke beskæftiget sig med disse Spørgsmaal. Den første Haager-Konference har paa ganske enkelte Punkter givet et Par Bestemmelser; men udover det findes der ikke nogen almindelig international Traktat om Spørgsmaalene."

Jeg skal ikke undlade at tilføje, at den Argumentation, som den daværende Udenrigsminister i øvrigt indlader sig paa, naturligvis ikke kan tiltrædes af mig, som Forholdene foreligger.

At Folkeforbundspagten skulde indeholde Vejledning i saa Henseende, er der heller neppe nogen, der vil paastaa, selv om jeg erkender, at Formuleringen af Artikel 8 om Rustningernes Indskrænkning til — jeg citerer her ordret — „den laveste Grænse, som er forenelig med den nationale Sikkerhed og med Haandhævelsen ved fælles Virksomhed af de mellemfolkelige Forpligtelser“, er Genstand for meget forskellig Betoning og Fortolkning.

De Faktorer, der her maa samvirke, er foruden den militære Sagkundskab for den rent tekniske Opstillings Vedkommende Folkevillien eller maaske bedre Folkepsyken og Landets finansielle Stilling. At afveje disse Faktorer er ikke min Sag, men de ærede Lovgiveres og mine ærede Kollegers, Forsvarsministerens og Finansministerens.

Men tilbage til det ærede Medlem Hr. Kraghs Spørgsmaal! Jeg har altsaa ikke haft nogen Betænkelighed ved at paatage mig Medansvaret for dette Forslags Fremsættelse; jeg betragter det som en naturlig Konsekvens af det, som skete i Fjor, at dette Forslag, som har formaaet at samle Flertalspartierne i Udvalget, nu ogsaa kommer frem til Drøftelse, for at Mulighederne med Hensyn til at naa en mere omfattende Forstaaelse kan blive undersøgt helt ud. Paa Forhaand skulde der ikke være Grund til

at antage, at disse Muligheder vilde stille sig helt daarligt. Der er ingen Uenighed mellem Flertalspartierne og Partiet Venstre om, at der ikke ved Folkeforbundspagten Regler sættes nogen Minimumsgrænse, indenfor hvilken et Land suverænt kan bestemme Maalet for sin Nedrustning. Jeg vil gerne tillade mig — ihvorvel jeg nu udsætter mig for en Kritik for at trætte — med den højtærede Formands Tilladelse at læse et Stykke op af den Indberetning, som blev afgivet med Forslag til Rigsdagsbeslutning angaaende Danmarks Tiltræden af Folkenes Forbund i 1920. Det er en af disse mangfoldige Tryksager, som ligger hen; og selv for dem, som har Anledning til at studere dem nærmere, under hvis Ressort de kommer, er der Anledning til at holde Hukommelsen vaagen. Og naturligvis: For mange af dette høje Tings Medlemmer, som maaske ikke har saa daglig Anledning til at gennempløje dette Materiale, maa de svinde af Hukommelsen. Jeg vil derfor gerne have Lov til at læse dette Af-snit op, i hvert Fald en Del deraf, som er betitlet „Rustningernes Begrænsning“: „Forbundspagten indeholder ikke nogen endelig Løsning af Problemet om Rustningernes Begrænsning, som uden Resultat allerede blev behandlet paa Haager-Konferencerne i 1899 og 1907. Dog indeholder den det principielle Fremskridt, at Forbundets Medlemmer i Artikel 8 udtrykkelig anerkender, at Fredens Opretholdelse kræver en Indskrænkning i de nationale Rustninger til den laveste Grænse, som er forenelig med den nationale Sikkerhed og med Haandhævelsen ved fælles Virksomhed af de mellemfolkelige Forpligtelser. Der er imidlertid i Forbundspagten ikke foreskrevet Bestemmelser til Gennemtvungelse af denne Indskrænkning. Raadet skal kun fremsætte Forslag til de forskellige Regeringers Overvejelse og Afgørelse og skal derved tage Hensyn til hver Stats geografiske Beliggenhed og særlige Forhold.

Gennemførelsen af den principielt anerkendte Grundsætning kræver følgelig i hvert enkelt Tilfælde den paagældende Stats Samtykke. Paa den anden Side er dette Samtykke bindende i Fremtiden, idet de derigennem fastsatte Grænser for Rustningerne ikke senere kan overskrides uden Raadets Samtykke. Raadet skal under Hensyntagen til hver Stats geografiske Beliggenhed og særlige Forhold fremsætte Forslag til en saadan Indskrænkning til de forskellige Regeringers Overvejelse og Afgørelse. Men der er ikke tillagt Raa-